

vide, om en Mand vil stikke af, om der er nogen Grund til Mistanke; men jeg mener, at naar Sagføreren kommer til Fogden med en forfalden Fordring og siger: Den Mand skylder disse Penge, jeg antager, at han vil stikke af, vil De være mig følgagtig, saa skal Fogden være ham følgagtig. Men hvis det under Sagen ikke oplyses, at Kreditor har haft nogen Grund til at frygte noget saadant, skal man paalægge Fordringshaveren selv Omkostningerne ved Arresten og efter Omstændighederne ved Processen. Paa den Maade mener jeg, at Misbrug væsentlig kunde forebygges, uden at den rette Brug af Institutet er udelukket.

Jeg skal ogsaa pege paa, at den Maade, hvorpaa man forkynder Stævninger her i Landet, maaske kunde simplificeres. Andetsteds lader man Stævninger og retslige Meddelelser i stort Omfang forkynde ved Posten. Det er imidlertid et teknisk Spørgsmaal, som jeg ikke skal gaa nærmere ind paa her.

Nu har jeg gjort Regnskab for de Punkter, jeg kunde ønske, skulde tages under Overvejelse, idet jeg mener, at det virkelig er Spørgsmaal, som det er af Interesse at faa drøftet. Det er muligt, at en Reform, der paa andre Omraader vil blive byrdefuld ikke blot for Statskassen men ogsaa for Befolkningen, paa disse Punkter kunde føre til Lettelser for Befolkningen. For øvrigt vil jeg bemærke, at disse Spørgsmaal ere af den Beskaffenhed, at de godt kunde indføres som Ændringer i den bestaaende Lovgivning, dersom det ikke skulde lykkes at gennemføre Retsreformforslaget. Naar jeg kommer med disse Forslag her, er det, i alt Fald for de vigtigste af dem, ikke første Gang, jeg har haft Lejlighed til at fremsætte dem for en Forsamling. Ved et Møde, som blev holdt af Foreningen af Underretsdommere her i Danmark den 26. og 27. September 1902, havde jeg den Ære at holde et Foredrag om smaa Skyldneres Stilling efter Retsreformforslaget, hvori jeg pegede paa en Del af de Punkter, jeg her har nævnt. Det blev da af denne Forsamling vedtaget at opfordre Bestyrelsen til at henlede Lovgivningsmagtens Opmærksomhed paa disse Spørgsmaal, særlig Forslaget om Udpantning for mindre Gældsbeløb ifølge Dom, Forlig eller bevislig Anerkendelse samt om Afskaffelse af Begrebet „skadesløse Sagsomkostninger“. Dette sidste Spørgsmaal har jeg ikke behøvet at omtale her, thi jeg er her saa heldigt stillet at kunne henvise til, at de af mig ved Under-

dommermødet fremførte Ønsker blev der taget Hensyn til i Folketingets Udvalg og Forslag derom blev vedtaget af Folketinget og Landstinget, saa det behøver jeg ikke at vende tilbage til. Jeg skal kun gøre den Bemærkning, at mulig vilde, uafhængig af, hvad jeg ellers har haft at bemærke, dette Spørgsmaal om skadesløse Sagsomkostninger ogsaa kunne foranledige en Ændring i Afsnittet om Eksekution, saaledes at det gøres tydeligt, at ogsaa Fogden dømmer om, hvad der skal betales i Omkostninger uden Hensyn til, om det skal være skadesløse eller ej. Jeg tror, det er en naturlig og nødvendig Konsekvens af, hvad der er vedtaget i Afsnittet om Domme, men jeg tror paa den anden Side ikke, det er overflødigt, at det siges i Loven.

Jeg mener, der kunde være Grund til at tillægge disse Udtalelser, noget mere Vægt, end hvis de blot vare Udtryk for Enkeltmands Opfattelse; selv om Underdommerforeningen ikke formaliter har givet mine Forslag sin Tilslutning, har den dog ønsket, at de skulde tages under Overvejelse. Jeg mener, det kan have Betydning, hvad der kommer fra den Side. Den Gang den Regeringskommission blev nedsat, som har udarbejdet Grundlaget for dette Lovforslag, blev der ikke taget noget Hensyn til, hvad Underdommerne mente. Der fandtes i denne Kommission ikke nogen Repræsentant for den danske Underdommerstand og heller ikke nogen Repræsentant for Sagførerne uden for København; der fandtes overhovedet ikke andre Medlemmer end saadanne, som vare bosatte i København. Nu vurderer jeg naturligvis den Sagkundskab, der findes inden for Københavns Grænser i juridiske Anliggender, meget højt. Men jeg tror, at den Kendskab til de faktiske Forhold ude i Landet, som kan findes hos dem, der enten som Dommere eller Sagførere staa i umiddelbar Forbindelse med Befolkningen, ogsaa kunde have nogen Betydning ved Udarbejdelsen af Lovforslag af denne Beskaffenhed. Og da denne Kendskab ikke har været taget i Betragtning, den Gang Loven blev udarbejdet i Kommissionen, kunde der maaske nu være nogen Grund for Lovgivningsmagten til at lytte til, hvad der fra den Side kommer frem.

Jeg har nu frigjort min Samvittighed for det, som jeg tog Ordet for at sige, og takker Tinget, eller dog de tilstedeværende Medlemmer af Tinget, for den Opmærksomhed, hvormed de have hørt paa det. Nu skal jeg ikke lade mig lokke ind paa,